

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТРАТЕГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В
УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

20-21 ЖОВТНЯ 2022 Р.
М.ЧЕРНІВЦІ

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Київський університет імені Бориса Грінченка
Рівненський державний гуманітарний університет
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада Світового Конгресу
Українців (Канада)
Гданська Вища школа гуманістична (Польща)
Сучавський університет імені Штефана Чел Марє (Румунія)
Арієльський університет (Ізраїль)

СТРАТЕГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

*Збірник матеріалів
II Міжнародної науково-практичної
конференції*

20-21 жовтня 2022 р.

Чернівці – 2022

УДК 378.011.3-051(477+4-6ЄЄ)

С 833

Друкується за ухвалою Вченої ради Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 11 від 31 жовтня 2022 року)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Філіпчук Георгій Георгійович, доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України;

Федірчик Тетяна Дмитрівна, доктор педагогічних наук, професор;

Романюк Світлана Захарівна, доктор педагогічних наук, професор;

Янкович Олександра Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент;

Шестобуз Ольга Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент;

Dr. Kierzkowska Iryna, prof. Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa
im. Wojciecha Korfatego (Польща);

Colomeischi Aurora-Adina, Phd, associate professor, Stefan cel Mare
University (Румунія).

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бахмат Наталія Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка

Суржук Тетяна Борисівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач
кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного
гуманітарного університету

С 833 **Стратегії модернізації педагогічної освіти в Україні та країнах
Європейського Союзу : Матеріали II Міжнародної науково-практичної
конференції, м. Чернівці, 20-21 жовтня 2022 року / за наук. ред.
д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім.
Ю. Федьковича, 2022. 157 с.**

ISBN 978-966-423-737-3

До збірника увійшли наукові доповіді та виступи учасників Міжнародної
науково-практичної конференції «Стратегії модернізації педагогічної освіти в
Україні та країнах Європейського Союзу», в яких проаналізовано досягнення і
сучасний стан педагогічної освіти в Україні та країнах Європейського Союзу,
виокремлено актуальні проблеми її розвитку й обґрунтовано стратегії
модернізації в контексті євроінтеграційних процесів задля посилення ролі
освітньої галузі в підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних
фахівців для розбудови Української держави та зростання її міжнародного
авторитету в європейській спільноті.

Збірник адресовано науковцям, педагогам, студентам, аспірантам,
докторантам, широкому загалу читачів, усім, хто цікавиться проблемами
розвитку вищої освіти.

УДК 378.011.3-051(477+4-6ЄЄ)

Відповідальність за зміст матеріалів та літературні джерела несуть автори.

ISBN 978-966-423-737-3

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2022

ЗМІСТ

Аніщенко Олена	8
Ціннісно-мотиваційний аспект гендерної культури андрагога	
Бигар Віталія, Бигар Ганна	11
Проблема психічного здоров'я учнів молодшого шкільного віку в умовах воєнного стану	
Білоус Олена	15
Педагогічна рефлексія в системі професійно-особистісного становлення вчителя	
Величко Ольга	19
Виховання особистості учня засобами музейної педагогіки	
Гапон Леся	22
Модернізація змісту методики навчання української мови в умовах упровадження Нової української школи	
Гулько Олена	24
Компонентно-структурний склад моделі розвитку лідерських якостей здобувачів вищої освіти у процесі здійснення студентського самоврядування	
Davidovitch Nitza	28
Online teaching and learning in uncertain times: challenges and ways of coping with the new reality in higher education spheres of study – where do students study?	
Донченко Наталія, Паламар Світлана	38
Розвиток предметно-методичної компетентності у вчителів початкових класів	

Віталія Бигар
*магістрантка спеціальності «Початкова освіта»,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича,
Україна
byhar.vitaliia@chnu.edu.ua*

Ганна Бигар
*кандидат педагогічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича,
Україна
h.buhar@chnu.edu.ua*

Vitaliia Bigar
*Master's student of the specialty «Primary education»
Yurii Fedkovych Chernivtsi National University
Ukraine
byhar.vitaliia@chnu.edu.ua*

Anna Bigar
*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
Yurii Fedkovych Chernivtsi National University
Ukraine
h.buhar@chnu.edu.ua*

**ПРОБЛЕМА ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УЧНІВ
МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ**

**THE PROBLEM OF MENTAL HEALTH OF PRIMARY SCHOOL
STUDENTS UNDER THE CONDITIONS OF THE STATE OF
MARTIAL**

Ключові слова: *психічне здоров'я, учні молодшого
шкільного віку, психіка в умовах війни.*

Війна приносить більше, ніж видиме руйнування та людську смерть. Вона дуже впливає на психічне здоров'я наших громадян. З кожним днем кількість людей, які відчують ці наслідки, лише зростатиме. Навіть тих, хто пережив перші кілька місяців війни, чекає психічне виснаження, адже з'являється звичка постійно перебувати в напрузі, що може негативно позначитися на психічному здоров'ї. В основну зону ризику потрапляють діти, яким складно впоратися з тиском, в якому всі перебувають.

Проблемі психічного здоров'я учнів початкової школи присвятили свої праці різні вітчизняні автори, серед них варто відзначити В. Бехтерева, О. Васильєва, Л. Виготського, О. Кочерга, О. Леонтьєва, К. Платонова С. Рубінштейна, І. Сікорського. Значну увагу збереженню психічного здоров'я молодших школярів приділяли зарубіжні дослідники: Ганс Айзенк, Жан Піаже, Лоренс Кольберг, Біне Альфред [1].

Хоча наразі існує велика кількість досліджень з даної теми, проте ми вважаємо, що проблемі збереження психічного здоров'я учнів початкової школи в умовах війни приділено недостатньо уваги.

«Психічне здоров'я, за визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я, – це стан, що сприяє найповнішому фізичному, розумовому й емоційному розвитку людини» [1, 26-30].

Психічне здоров'я та психологічне благополуччя - фундаментальні складові життя дитини, які забезпечують сприйняття значущості буття, дозволяють їй розкрити особистісний потенціал, стати суспільно активним громадянином.

Період навчання дитини у початковій школі є відповідальним періодом у формуванні та становленні психічного здоров'я. Це час, коли дитина інтенсивно росте, відбувається розвиток значних функціональних перебудов, підвищується чутливість організму до дії зовнішніх факторів середовища.

Психіатричні та психологічні дослідження показують, що війна має довгостроковий вплив на дітей і підлітків. Під час війни діти переживають два різні рівні травматичних подій — несподівані травматичні події та хронічні несприятливі події, які

приводять до контрпродуктивних стратегій подолання. Так, порівняно з іншими, діти-війни страждають на тривожні розлади, посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), депресію, дисоціативні розлади (добровільна соціальна ізоляція, деперсоналізація, дереалізація, небажання говорити, кататонія), розлади поведінки (особливо агресивна, антисоціальна та кримінальна поведінка, схильність до насильства), а також більша схильність до вживання алкоголю та наркотиків у майбутньому [4].

Зважаючи на це, вчителю початкових класів необхідно підтримувати стабільний психологічний мікроклімат у класі, знаходити спільну мову з батьками учнів, відповідати на численні запитання, які щодня виникають, вести діалог за участю професійних експертів при необхідності. Мають місце психологічні консультації для подолання негативних явищ, які існують внаслідок соціально нестабільних умов [2, 41- 43].

Впродовж навчального дня дуже важливо правильно організувати навчальний час та дозвілля з метою збереження психічного здоров'я дітей [3]. Для цього необхідно:

- відповідально ставитися до фізичного та емоційного стану кожної дитини;
- організовувати роботу так, щоб навчальне навантаження відповідало віковим та індивідуальним можливостям учнів
- дотримуватися правильного режиму роботи та відпочинку;
- відповідно до гігієнічних нормативів та вимог безпеки створити оптимальні умови середовища навчання;
- враховувати динаміку розумової працездатності при організації режиму навчальних занять.

Важлива роль в охороні психічного здоров'я молодшого шкільного віку належить практичному шкільному психологу, який повинен надавати вчителям і батькам інформацію про те, як зберегти і зміцнити психічне здоров'я дітей, подолати негативні прояви в суспільному житті, зберегти спокій, рівновагу.

Якщо все ж поведінка школяра змінилася настільки, що загрожує її здоров'ю чи життю або є тривалою (понад три місяці), потрібно обов'язково звернутися за кваліфікованою допомогою

до психологів чи з відповідним запитом до сімейного лікаря-педіатра.

Отже, проаналізувавши все вище згадане, ми дійшли висновків, що дитяча психіка зазнає неабияких травмувань внаслідок війни і нашим обов'язком є зберігати її нормальний стан. Даний процес вимагає злагодженої діяльності усіх учасників освітнього процесу, а також залучення спеціалістів. Діти – майбутнє нашої країни, тому потрібно докласти максимум зусиль, щоб нове покоління зростало у здоровому і гармонійному середовищі, яке сприятиме збереженню їх здорової психіки.

Література

1. Калошин В.Ф. Психічне здоров'я школярів // Обдарована дитина. – 2008. – №1. – С. 26-30.

2. Костриця А.С., Сорочинська О.А. Психічне здоров'я учнів початкової школи та умови його збереження під час навчально-виховного процесу//Педагогічні науки/Стратегічні напрямки реформування системи освіти

3. Мартиненко С. Як зберегти психічне здоров'я дитини? // Початкова школа. – 2014. – №5. – С. 41-43.

4. Фернандо, Сі, Мішель Феррарі Довідник зі стійкості дітей війни.//Нью-Йорк, -2013, Гейдельберг, Дордрехт, Лондон: Springer.